

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane. Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 23 Noembrie

În parlamentul Cislaitaniei s'a întemplat ceea ce se prevedea, adică că §. 2. din proiectul pentru armată n'a dobândit majoritatea de $\frac{2}{3}$ și prin urmare a cădât. Guvernul nu se va duce numai decât. El va aștepta să vadă mai întâiu ce soarte are proiectul seu în casa de sus. Se votează acolo, atunci proiectul mai vine odată la desbatere și votare în casa deputaților; atunci se va vedea cât de bine era informat „Narodni Listy” despre gândurile imperatului despre nedisoalvarea senatului imperial.

Italia s'a hotărît a recunoaște independența României și a denumi pe contele Tornelli de legat la curtea din București.

Din Italia și anume din Roma aduce „P. Ll.” scirea, că în cercurile politice din capitala italiană se vorbește că curtea din Petersburg își va retrage pe reprezentantul seu Uexkûl și îl va înlocui cu generalul Ignatieff. Foia budapestană vede în schimbarea aceasta de persoane provocarea Austro-Ungariei și stricarea raporturilor celor bune dintre Austro-Ungaria și Italia.

Presa europeană aproape unanim a desaprobat cu indignațiune mârșava faptă a acelor ce au încercat atentat asupra țarului rusesc.

În Constantinopole domnesce în cercurile cele înalte o fluctuațiune, care se arată în deobște la staturile cădute în agonia morții. Poarta, ca omul în desperațiune, aleargă când la Englezi, când la Ruși și pactează când cu unul când cu altul. După ce un timp de vre-o câteva săptămâni a fost influența rusească la putere, vine și ne spune „Polit. Corr.”, că Englezii au învins de nou și acum ei gândesc în locul sultanului și al ministrilor sei.

Cestiunea Gusinei și Plavei se apropie de sfârșit. Pe 9 Decembrie

n. este ficsată sosirea lui Muktar pașa la Gusine unde se vor afla și reprezentanți montenegreni pentru primirea teritoriului de incorporat. Liga albaneza încă nu este definitiv hotărîtă să reziste, sau populațiunea mohamedană să emigreze.

Anti-reflexiuni.

Domnule Redactor! O mișcare nesănătoasă, pentru dezvoltarea noastră intelectuală este aceea, că din mai toate scrierile românesce, ce es la lumină, articoli sau opuri literare, oamenii nostri s'au obișnuit a forma colecțiune prețioasă și a o depune pe altariul nației cu tămăia lingușirei. Scriitorii de toate categoriile par a fi încheiat un pact secret de laudare reciprocă. Unii caută a întrece pe ceilalți în atribute lingușitoare! Această deprindere uricioasă și degradătoare, mai ales pe terenul vieții bisericești, e foarte periculoasă, căci, în lipsa unei direcțiuni critice în literatura ecleziastică, aici mai tot ce se scrie are trecerea unui product literar neimputabil. Și dacă îndrăznește cineva a demasca nimbul oare-cărei pretinse celebrități literare, toți cei de o făptură și de o samă pun condeiul întru apărarea reputației camaradului lor tractând pe cuezătorul critic ca pe un atentator împiu!

Aceasta se întemplă cu mine.

Făcând critica articolilor despre a doua căsătorie a preoților, publicați de dl Sturza în „Biserica și Școala”, și, fiind că nu încărcasem pe autorul cu laude, ci am numit eroarea și neadevărul cu numele lor cel genuin, un corespondent anonim publică în Nr. 129 al jurnalului „Telegraful Român” nisce „reflexiuni” prin care îmi împrută cu aerul de „mare filosof” lipsa de bunăcuviință, și deci se crede îndreptățit a'mi ține prelegere de etichetă. Curios lucru! Am ajuns să vedem, ca predicarea adevărului, pe

considerațiunii de etichetă, să nu fie tolerată nici chiar în biserică! Căci ce făcusem eu? Nimic mai mult decât am apărât o venerabilă instituțiune bisericească: prohibirea căsătoriei a doua la preoți, o instituțiune basată în sânta scriptură și lămurită în hotărârile sântelor sinoade. Eu n'am venit aci cu opiniunile mele individuale ci, față cu teoriile d-lui Sturza, am pus definițiunea și teoria bisericești. Dacă vre un teolog ortodox n'ar pute să demustre cu toate aceste, că prohibirea căsătoriei a doua la preoți e minciună și nu adevăr întemeiat în s. scriptură și lămurit de biserică prin conciliile sale, eu declar, voi depune condeiul la moment și capitulez. Până atunci însă nimene n'are dreptul să ne împrută tăcerea!

Dlul corespondent i-ar fi plăcut, ca față cu părerile d-lui Sturza, eu să espun simplament dovețile mele, ear mai departe să las publicului cetitoriu a judeca ale cui argumente cumpenesesc mai mult. Aceasta am și urmat, întru cât publicul cetitoriu are un drept firesc necontestabil de a judeca despre ceea ce cetesce. Niciodată însă, în cestiunile doctrinale bisericești, nu voi condiționa veritatea principiului ce susțin dela opiniunea publică. Decâteori s'a vădut că o părere eronată să fie profesată în același timp de vulg și de învățați? Aici dară me voi supune și voi asculta necondiționat numai de vocea bisericești universale, a cărei misiune nu este de a se țări înaintea opiniunii publice, ci de a o îndrepta și domina. Aceasta a fost misiunea creștinismului; aceasta este cu adevărat și misiunea bisericești!

Eu nu pretind, ceea ce mi'împrută d. corespondent, ca cineva să nu raționamenteze asupra doctrinei bisericești și chiar asupra dogmelor: dar, pare'mise este mare deosebirea între a raționamenta pentru a înțelege cutare doctrină și între a raționamenta pentru a o resturna. Modul cel

dintăi este singurul mod de raționamentare admisibil în biserică, pentru că doctrina creștină nu e opera omului, ea e un deposit sacru, pe care fiecare generațiune creștină, n'are alt drept, decât dreptul de a'l îngriji și conserva intact de tot aliajul uman, și de a'l transmite generațiunilor viitoare astfel cum l-a primit. Ereticii anti-trinitari precum și arienii încă raționamentau, când atacau divinitatea Cuvântului, divinitatea lui Iis. Christos, și până la anumit punct raționamentează și ateistii, când neagă existența lui Dumnezeu; dar care creștin va admite astfel de raționamentări înfloritoare?

În sfârșit chiar și pentru a înțelege cutare doctrină în creștinism, logica naturală fără știința pozitivă nu ne ajută nimic. Logica naturală o are și omul „fără arte”, dar pare mi-se pentru a raționamenta cineva logic într'o cestiune doctrinală de drept canonic, pe lângă carte mai trebuie să posadă știința teologiei și în special cunoștința dreptului canonic.

Acum să vedem, care e „logica naturală” cu carea dl. corespondent „măsură argumentele și deducțiunile dlui Sturza, pentru a constata adevărul lor”?

„Un corespondent cu „dorul” de a scrie ceva mai ca cărturari, dar carele după cum ne spune, nu se pricepe la „multă carte” vine ca să a firme în coloanele „Telegrafului român” multă carte, „frumoasă crudițiune” a dlui S. în canoane. Minunăta logică! Mie'mi pare logic și foarte evident, că spre a conchide dela sine la „frumoasă erudițiune” a dlui S. și necunoștința adevărului seu, dl corespondent ar trebui să fie de o inteligență și competență recunoscută. Ear un anonim, care însuși mărturisesc, că nu se pricepe la „carte”? Singură mărturisirea aceasta spontană este destul de caracteristică, pentru ca omul să știe da meritul și in-

FOIȚA.

Concertul reuniunii române de cântări.

„Vin cam târziu, dar cu toate aceste tot vin.”
(Schiller)

În ziua de 18/30 Noembrie sala edificiului reuniunii germâne de aici de muzică cuprindea în sinul seu mai întreaga societate română inteligentă din Sibiu. Reuniunea română de cântări invitase pe membrii sei ajutători, ca să se convingă despre progresul tinerei reuniuni; apăruseră chiar și unii oaspeți de națiunea germână, amici ai artei musicale. Și într'adevăr considerând, că până acuma arta musicală în genere, dar mai cu samă în asociațiuni, puțin a fost cultivată la Români și că tot începutul este greu, trebuie să susțin, că chiar fiind cu totul imparțial, ceea ce mă silesc a fi încât ca Român îmi este cu puțință, concertul m'a satisfăcut și deseale și sincerele aplause a prezenților dove-

diră, că publicul este de acord cu opiniunea mea.

„Mandolinata” de E. Paladilhe, executată de chor merse destul de bine. Tinerul student Victor Roșca delectă publicul cu esecutarea pe violină a melodiosului op de Beriot „Scène de ballet” dând astfelu dovești de un progres învederat, cari îndreptătesc la și mai frumoase așteptări.

Trecând la ultimul numer al programei mă mărginesc a țice în genere: Într'adevăr „Vârful cu dor”, prima baladă română tradusă în muzică, cântată de reuniunea noastră cu multă pricepere a reportat învingerea decisivă asupra publicului și merită a fi numită coroana concertului.

Pe lângă acompaniament de forte-piano de d-na Minerva Brote, aproape virtuosă, chorul pășia neșovăind înainte, ici colia intrerupt de solisti, și interpretând idea autorului poesiei tradusă în muzică.

Voidnd a țice câteva cuvinte despre solisti trebuie să numesc în primul loc pre dame. Lauda cea dintăiu se cuvine d-rei baronesa Elena Pop și

d-nei Ana Moga, ambele înzestrate de natură cu voce sonoră și simpatică. Desele constatară și artă, de sigur câștigată înaintea constituirei reuniunii.

Tinera d-șoară Maria Roșca încântă publicul esecutând cu voce argintie rolul seu de „isvor.” D-șoara Bologa cântă rolul seu cu intonare esactă.

Dl Ios. Popescu avu rolul lui „Ionel,” cel mai greu dintre toate, frumosul tenor al acestui domn, deși cam indispus, desarmă severitatea recensentului. Dintre basisti trebuie să numesc la primul loc pe dl Ciora cu vocea'i puternică și arta'i dezvoltată, apoi nu pot trece cu vederea pre d-nii Balaș și Petric, căci a'și comite nedreptate față cu priceperea și zelul dezvoltat.

Sum convins, că mă aflu în consonanță cu întreg publicul român, dorind ca reuniunea română de cântări să progreseze ca până acuma și să înflorească, căci arta musicală încă este parte întregitoare a culturai generale la indiviși și la popoare.

L. B. L.

O iernare în ghiață.

(Traducere din Jules Verne.)
(Urmare)

Cap. VII.

Pregătiri pentru iernare.

Penellan eară avu odată drept, că toate de pe lumea aceasta trebuie să ne fie de folos, pentru că cutremurul de ghiață a deschis corăbiei drumul până la sin. Marinarii trebuiră să se folosească bine de torenți, ca să evite sloii, cari veniau în cale.

În fine, în 19 Septembrie bricul aruncă ancora în depărtare de două lungimi de cablu de fermure, în sinul, în care avea să ierneze. Încă în ziua următoare ghiața s'a fost aședat giur împregiurul trupului corăbiei, destul de tare de a suporta un om. În chipul acesta comunicațiunea cu uscatul era restabilită.

După obiceiul marinarilor din părțile arctice n'au schimbat nimica în funiile corăbiei; ventrilele erau cu grige înfășurate și îmbracate pe fus-

portanța cuvenită opiniilor sale. Altmintrelea, dacă între articoliile mei și articoliile dlui Sturza, se află raportul ce există între întunecul omului mediu și lumina secolului noușpredece, dacă articoliile d-sale reprezintă lumina și ai mei întunecul, cineva nu poate avea cauză suficientă, de a teme lumina de întunecul, căci nu întunecul risipește lumina, ci ea lumina risipește întunecul! Ear dacă de altă parte, dl S. ca autorul articoliilor despre a doua căsătorie a preoților merită a le nimici, se nimicesc prin propriile sale scrieri, și nu prin scrierile mele, ori cât de violente să fie aceste!

„Argumentarea frumoasă“ după „logica naturală“ a corespondentului anonim, prin care dl S. spriginesce părerea sa, rămâne „frumoasă argumentare“ numai în ochii oamenilor cari nu știu ce e logica ca știință. E vorba de a se demonstra, că după dreptul canonic oriental, a doua căsătorie a preoților e admisibilă ori ba? Aici dl Sturza face toată argumentarea așa: „a doua căsătorie a preoților e admisibilă deși se opresce prin canoane, pentru că la mireni încă e admisă căsătorie a doua de și la început ea era oprită și aici prin canoane.“

Două erori grave cuprinde această raționare, erori care în logică se numesc: *petitio principii* și *salutis in probando*; căci ceea ce autorul aduce ca dovadă pentru teza sa încă are trebuință de a fi dovedită. El adică trebuia mai întâi să demustre, că canoanele au oprit în adevăr căsătoria a doua la mireni. Acesta însă nu o demustrează de loc, dar nici nu o poate demonstra. Însă can. apostolesc 17. care opreste a doua căsătorie la preoți vorbește despre ea la mireni ca despre un fapt pozitiv. „Cel ce după sântul botez s'a însurat de două ori“ dice canon. „nu poate fi nici presbiter nici diacon etc.“ Cine are cunoștință cât de puțină în trebile legiuirilor, va observa îndată, că cauza și ocaziunea acestui canon *occasio legis* au fost căsătoriile creștinilor de a doua oară. Legiuitorul trebuia să aibă întâi creștini de a doua oară căsătoriți ca din cauza aceasta să aibă pe cine opră dela promovarea în cler. Canoanele sinoadelor dela Neocesarea și Laodicea, la care se provoacă dl Sturza, precum am arătat în „Biserica și Școala“ nu opresc căsătoria a doua a mirenilor ci în fața incertitudinii în care erau unii din părinții bisericeii, ele prescriu numai regulile pe care trebuiau să le păziască preoții la binecuvântarea ei.

Dar și în cazul când prohibirea căsătoriei a doua la mireni ar fi dove-

dită prin canoane, cu aceasta autorul nu poate dovedi admisibilitatea ei la preoți, căci i lipsesce puterea doveditoare *nervus probandi*. lipsesce adică legătura cea necesară între premise ca argumente și între teza ca concluziune de oare ce sub raportul dreptului canonic, căsătoria mirenilor nu s'nt lucruri de aceeași specie ca cineva să poată face întrebniutare aici de argumentațiunea analogică.

Indignat pentru nerespectul și lipsa de bunăcuviință, cu care un preot ortodox vorbește despre aședămintele canonice ale bisericeii, sub cuvântul că s'nt lucruri vechi și nepotrivate pentru timpul nostru, eu am adus ca exemplu pe nemuritorul Șaguna, ca să vadă preoții noștri, ce respect și venerațiune au bărbații cei luminați, bărbați cu adevărată cultură și știință teologică, pentru sântele canoane, aceste produse clasice ale creștinătății primitive!

Corespondentul anonim însă îmi reflectă, că nu cunosc spiritul liberal a lui Șaguna, când me provoacă la el pentru spriginirea părerilor mele. Conced că, dacă invocam autoritatea lui Șaguna numai pe temeiul experienței, în cazul acesta puteam fi înșelat de bună credință, dar în ceea ce privește cugetarea lui despre valoarea și sântenia canoanelor, eu am citat propriile sale cuvinte. Apoi, dacă „stilul e omul“, fără îndoială, mai fidel ca ori unde, spiritul unui scriitor se oglindează în scrierile sale. Și Șaguna se pronunță în contra căsătoriei de a doua a preoților în toate scrierile sale, începând dela „Dreptul canonic“ și până la cea din urmă scriere „Studiul pastoral.“ Ce impresiune va fi avut asupra metropolitului Șaguna propunerea, făcută în congresul din 1870, pentru căsătoria preoților văduvi, nu pot ști. Ceea ce știu dela oameni vrednici de credință este, că Șaguna, întimpinându-o cu nisce reflexiuni sarcastice, nici n'a permis ca congresul să discute asupra ei.

Scim noi că și Șaguna, ca toți oamenii, a avut păcatele sale, că a dat voie ca să slugiască nu numai preotului M. căsătorit a doua oară, ci și preotului L. Ma tot el a dat dispensație și creștinului M. din O. ca să ia de miere pe cumnata sa. Dar faptele aceste le combat aspru atât cuvintele sale cât și consecențele lor. Atins în simțemintele sale religioase, poporul s'a revoltat în ambele cazuri în contra preoților anticanonici; ear rudelor căsătorite Șaguna a trebuit să le dea la cererea proprie o nouă dispensație, pentru divorțiere. De altmintrelea nu e nici corect nici permis din casurile excepționale a face regulă generală.

cei în învelișele lor și cuibul de cioră a ramas neajignit spre a observa de acolo în ori ce cas uscatul mai cu înlesnire.

Soarele abia se mai înalță deasupra orizontului. Dela costiiul din lunie incoace spiralele ce le descria soarele se lăsară tot mai în jos și preste puțin trebuiau să dispară.

Oamenii bricului se grăbiau acum cu pregătirile. Penellan avea rolul unui arangiator espert. Ghița din giurul corabiei acuși devenise așa de tare, încât prin presiunea ei era periculoasă; Penellan însă mai aștepta, pentru că după părerea lui ghița trebuia să fie de douăzeci de urme, ca să poată opera fără de pericol. După aceasta ghița se tăia giur împregiurul corabiei peșis, așa încât dedesupt se încheia după forma ce și-o luase. Bricul era așa dară aședat într'un pat, în care nu avea să se teamă de presiunea masselor de ghița, pentru că aceste nu se puteau pune în mișcare spre a stringe corabia.

Marinarii au construit acum giur împregiurul incinseturilor corabiei și

până sus la înălțimea șantului un zid de zăpadă de cinci până șese urme de gros, care s'a întărit în scurt timp ca stânca; învelișul acesta avé se împedece transpirațiunea căldurei înafară. S'a întins apoi un cort de pânză acoperit cu pei, închis hermetic cât este podul de lung. Acesta servia pentru oamenii corabiei de loc de preumblare.

Pe uscat clădiră din zăpadă un magazin în care s'au pus toate obiectele, care de o camdată nu erau de trebuință și care ar fi cuprins numai în zadar locul din lăuntrul corabiei. Păreții cabinei au dispărut și în chipul acesta s'a câștigat atât pe podul dinainte, cât și pe pupe o încăpere spațioasă care odată era cu mult mai lesne de încălddit decât deosebitele încăperi mici, pentru că ghița și umeșala nu putea pătrunde în diversele unghiuri și colțuri; dară de altă parte și ventilațiunea se putea face mai cu înlesnire aședându-se tulumbe de aer care petrundeau în afară.

Cu ocaziunea pregătirilor acestora s'a dezvoltat o activitate estrea-

Casul adus de cătră dl corespondent, ca „să illustreze spiritul liberal al lui Șaguna, togmai casul acesta, revoltarea poporului din comuna S. în contra preotului văduv, militează în partea noastră; când scribiu poporului vor lucra în contra aședămintelor bisericeii, ele vor fi apărute de poporul credincios! În adevăr istoria probează, că de câte ori s'a arătat în biserică apostasia, ea a venit în regulă dela preoți! Chiar astăzi, când detoria noastră este ca să ne ingrigim de întărirea și consolidarea tinerei noastre autonomii și constituții bisericesci, noi ne ocupăm de lucruri, cari pot să aducă periclitarea și subminarea lor! Au nu vedem noi cum scapătă poporul din amoarea și respectul tradițional față cu biserică sa națională și instituțiunile ei? Dar când va observa el că exemplul nerespectării vine togmai dela solii altariului, dela păstorii sei sufletesci, ce va fi atunci?

În toate reflexiunile corespondentului anonim, noi descoperim o singură idee principală, aceea de a cerca să ne impună tăcerea, mie și redacției dela „Biserica și Școala“ ca să nu'i conturbăm dulcele iluziuni. Aceasta îl face apoi să piardă din vedere chiar regula de buna cuviință: de a „nu se amesteca în vorba altora.“ Supărat pe redacție, pentru că „mi-a împărțit manuscriptul d-lui Sturza înainte de publicare, d-sa „nu poate răbda, ca pentru o astfel de purtare care va-tămă bunul simț(?) să nu dea expresiune publică indignațiunii sale.“ Nu denegăm nimenui dreptul de a „da expresiune publică“ indignațiunilor sale de câte ori voiesce; dar permită-mi dl corespondent, ca și eu să dau „expresiune publică indignațiunii mele“ pentru „indignațiunea“ d-sale. D-sa se indignează că redacția „mi-a împărțit manuscriptul d-lui Sturza pre-combatere înainte de a fi publicat; dar nu se indignează când vede legile și instituțiile bisericeii insultate și batjocorite prin articoliile d-lui S.? Ce lume întoarsă! Eu cred, că în privința formei, în care se publică cutare articol singur autorul este competent de a face excepțiuni, ear ceialaltă din publicul cetitoriu n'au dreptul a se pronunța decât cu privire la cuprinsul lui.

Procederea redacției în publicarea articoliilor d-lui Sturza a fost nu numai corectă, dar nici nu putea fi alta. Antăiu articoliile d-sale lovesc atât în programa foaiei „Biserica și Școala“ cât și în instituțiile canonice ale bisericeii noastre ortodoxe. Ear al doilea, eu, care am combătut articoliile părintelui Sturza, încă am onoare a fi membru în redacția, ce 'i-a publicat, de cumva și această revelație nu mi

se va imputa ca indiscrețiune; și așa redacția n'a împărțit manuscriptul d-sale unei persoane străine de dēnsa, ca să i se poată atribui „indiscrețiunea.“ Pe lângă aceste dl corespondent anonim trebuia să scie, că părintele Sturza scrisese un tractat despre căsătoria preoților încă în Nrii 11 și 12 din „Biserica și Școala“ din anul c. pe care redacția, 'l-a publicat togmai din principiul toleranței și al liberalismului, și încă fără reflexiuni. Ear eu am urmat cu reflexiunile mele în numerii următori 13 și 14, adică după publicarea tractatului.

Când însă redacția a observat, că autorul nici nu combate temeurile aduse de mine în contra opiniunilor lui și în interesul adevărului, ci din contra merge tot mai departe în extravaganțele sale raționaliste și necanonice, atunci ea nu mai putea publica articoliile d-lui Sturza neînsoțiți de o critică neparțială, fără a se face însăși pe sine culpabilă de respândirea ideilor anticanonice și prejudețiilor față cu aședămintele bisericeii. Am venit dar cu publicarea reflexiunilor mele, a doua oară, paralel cu publicațiunea d-lui Sturza, nu pentru că „să nu'l las a'și desvolta publice părerile sale,“ cum dice dl corespondent, căci părerile d-sale s'au publicat în tocmai precum însuși le-a pus pe papir, ci pentru că să nu las timp și ocaziune ideilor sinistre de a'și câștiga teren și a-depti în publicul neiscusit în instituțiile bisericeii ortodoxe, și a prepara focul revoluțiunii în organismul ei. S'nt în adevăr lucruri, pe care nici odată, cei ce comandă în numele ceriului, nu se cuvine nici a le face nici a le spune! Voiu fi scris cu amărăciune reflexiunile mele; dar aceasta se întemplă nu numai cu mine, ci și chiar cu oameni bătrâni. Într'o discușiune cu un adversar, care nu cunoasce sau nu voesce a cunoasce materia ce discută, ori cât ar voi cineva să'și păstreze sângele rece, i este cu anevoie să nu numească enormitate ceea ce este enormitate, și nepricepere ceea ce este nepricepere!

O critică nu mai puțin aspră a publicat „Biserica și Școala“ și asupra cârticeii „Religiunea creștină“ scrisă de dl I. Popea. Era însă o critică, ce merită o scriere neesactă în espunerea doctrinei ortodoxe. Autorul criticeii a arătat negru pe alb erorile cuprinse în această cârticică menită pentru scoalele populare.*) De ce corespon-

*) Este curios lucru că numai „Bis. și școala“ a dat o critică așa aspră „cârticeii“ de care se face amintire, pe când în Transilvania și România „cârticeaua“ a fost altfelu judecată. Se vede că „adevărata“ ortodoxie s'a retras din toate părțile române în diecesă Aradului. Red.

ordinară, încât în 25 Septemvrie erau toate gata cu desevășire. Cu ocaziunea aceasta Andreiu Vasling n'a dovedit nici o desteritate el arăta rîvnă numai când era vorba de comoditate pentru tinera fată și dacă Maria, care era cu totul cufundată în meditațiuni gândind la bietul ei Ludovic, nu observa aceasta, lui Ioan Cornbutte nu'i scăpa nimica din vedere.

Deci căpitanul s'a veđut necesitat a discuta asupra acestei împregiurări cu Penellan; căpitanului i veniră acum aminte și alte împregiurări, cari i delaturară toate îndoielile despre intențiunile cărmaciului. Andreiu Vasling iubia pe Maria și gândia să o pețească dela Ioan Cornbutte, îndată ce va fi constatată moartea naufragiatului. Andreiu Vasling nu s'ar fi împrotivit de loc, dacă după întorcerea acasă ar fi putut lua în căsătorie pe o fată frumoasă și unica moștenitoare a bogatului ei unchiu

De multe ori însă în nerăbdarea sa de a ajunge la ținta dorințelor sale cărmaciului i lipsia tactul necesar. El a declarat în mai multe rânduri,

că investigațiunile întreprinse spre aflarea nenorociților s'nt de prisos, și de multeori, 'i-a scăpat câte un cuvânt, care îi marca și mai tare părerea aceasta pe care fresce, că Penellan nu lipsia de a o accentua de ajuns și de a o pune la răvaș. De altă parte Andreiu Vasling încă nu lipsia de a onora pe subcârmaciul cu sincera sa invidie, ceea ce Penellan din parte și i întorcea cu măsură plină. Penellan însă se temea să nu bage discordie între oamenii corabiei și așa a înduplecat pe Ioan Cornbutte 'i da în casuri anumite responsuri nehotărâte.

Fiind terminate toate pregătirile de iernare, căpitanul a dispus toate cele de lipsă pentru sănătatea oamenilor sei. Acestia trebuiau să aieriseze bine în fie care dimineață locuința lor și să usce cu ingrigire păreții de brad curățindu'i de umeșala ce se punca pe ei în decursul nopții. Dimineața și sara căpetau cafea sau tea ferbinte, un mijloc recunoscut de cel mai bun contra frigului. Fură împărțiți în despărțăminte dintre care

dentul anonim n'a venit atuncia cu contra-critică, dacă critica din „Biserica și Scoala“ era nejustă? Altcum mai bine era să nu fi atins cestiunea aceasta. În adevăr, eresia s'a imputat atât învățăturilor din „Religiunea creștină“ cât și scrierilor d-lui Sturza, nu pentru că doară autorii ar fi eretici de profesiune, ci pentru că teoriile și învățăturile lor nu sunt în completă conformitate cu doctrina bisericeii ortodoxe. De aceea relativ la dl Sturza, eu am zis că, numai „judecat după principiile și teoriile ce propaga rămâne eretic.

În sfârșit am să declar d-lui corespondent anonim, că sub mantaua blândeței nu voui ascunde nici odată adevărul, chiar să displac publicului, căci știu este: „Veritas odium parit.“ Va ceti cineva cele ce scriu eu ori ba? Nu e treaba mea Fie-cine cetesce din cele ce scriu alții, ce'i place, ear ce nu'i place nu cetesce. Facă astfel și dl corespondent cu scrierile mele, dacă nu'i plac, dar nu pretindă, ca eu să întreb gustul d-sale. Unde e vorba de interesele bisericeii, eu nu socotesc întru nimic interesele mele personale, căci altfel trobuia să urmez d-lui corespondent, să mă fac tuturor toate, ca pe toți să'i dobândesc!

Aceste sunt observările, care eram datoriu să le fac la „Reflexiunile“ corespondentului anonim. Comptând pe ospitalitatea coloanelor „Teleg. Rom.“ declar însă, că mă învoiesc bucuros, ca să discutăm și în fond cestiunea căsătoriei preoților, dar pe față, nu cumva din nesciință să cad în păcatul de a nu da „bêtrânețelor“ stima și respectul cuvenit!

Primiți d-le redactor expresiunea deosebitei mele considerațiuni!

V. Mangra.

(Precum se vede ne aflăm în mijlocul unei discuțiuni a cărei origine nici noi și de sigur nici o parte considerabilă din cetitorii noștri nu o cunoașeam fără din auzite. „Biserica și Scoala“ din Arad îndată la prima apărare a sa, în numerii cei dintâi ai sei a fost aflat cu cale, a se purta cu foia noastră de așa încât ne a fost peste puțință a intra fără a ne dejosî în relațiuni cu dânsa. De aci urmează, că noi nu am știut ce s'a petrecut între dl. Sturza și dl Mangra până ce a venit corespondentul nostru ca să facă încâtva lucrul necunoscut și cetitorilor noștri și să aperse pe unul, cărui în „Biserica și Scoala“ apărarea i se făcuse imposibilă. Dl Mangra vine acum și răspunde în coloanele noastre corespondentului. Nu aprobăm, dar deocamdată nici nu desaproabăm nimica din răspunsul d-lui Mangra.

unul eșia pe fie care și spre a aduce carne proaspetă pentru prânzul obișnuit în corabie.

Afară de aceasta li s'a impus matrozilor a face mișcări regulate în fie care și și a nu se espune fără mișcare aerului friguros; de oarece prea lesne se putea întempla, ca pe neașteptate să le degere părți de ale trupului. Eară când s'ar arăta un astfelu de cas să se frece numai decât cu zăpadă, unicul mijloc, care le putea fi de ajutor.

Penellan mai stăruia, ca toți să se spele rece, în fie care dimineată ceea ce recerea un felu de tărie morală; unii nu puteau înțelege, cum să și moaie în zăpadă omul lor esterior, pe care numai abia cu mult necaz îl putea încălzi. Dară Penellan mergea brav cu exemplul înainte și Maria nu rămânea înderăptul celorlalți în cea ce privia dispozițiunile lui Penellan.

Ioan Cornbutte n'a uitat de a împletî în decursul zilei și lectură evlavioasă și rugăciune, pentru că numai în chipul acesta putea împedea să nu între desperațiunea și grigea în inimile oamenilor sei, cel mai mare pericol în lățimile aceste.

(Va urma).

Sântem ca siguri, că obiectul care a dat ansă la discuțiunea reprezentată și prin „Antireflexiunile“ aceste se va desbate curat obiectiv și în coloanele noastre. Atunci se va vedea, fără de a face alusiuni la persoane, și fără de a pune înaintea tribunalului nostru autorități bisericesci spre a le investiga „pecatele“, ca noi să putem osândi, ce aprobăm și ce desaproabăm din mod'estele „Antireflexiuni“. Red.

Protocol

luat în adunarea generală a învățătorilor rom. gr. or. din comitatul Hunedoarei ținută în 8 Noemvrie 1879 st. v. în opidul Deva.

În urma convocării făcute din partea rever. domn protopop Ioan Papiu în „Telegraful roman“ Nr. 123 pentru definitivă constituire a reuniunii învățătorilor gr. or. comitatul Hunedoarei, — prezentându-se învățătorii în număr de 39 la locul amintit după săvârșirea cultului divin în biserică, se întrunesc în localitatea scoalei confes. gr. or. din loc, unde prezentându-se și păr. protopop Ioan Papiu ca convocătoriu al adunării generale, — deschide adunarea prin o cuvântare foarte bine acomodată scopului, care este constituirea tuturor învățătorilor de pe teritoriul comitatului în o reuniune învățătoarească și după ce face pe scurt istoricul unei asemenea reuniuni folositoare, declară adunarea de deschisă.

Mai departe propune ca adunarea să se constituie provisoriu spre a pute păși la desbaterea proiectului de statute recomandat din partea prea venerab. consistoriu archidieceșan.

Adunarea primind aceasta propunere se constituie în mod provisor și prin aclamațiune se alege păr. protopop Ioan Papiu de președinte, și învățătoriu George Forraș de notariu, și astfel apoi adunarea se declară de constituită.

Păr. protopop în calitate de președinte provisor, pune la ordine desbaterea asupra proiectului de statute.

Adunarea primesce propunerea, și ia la desbatere specială proiectul de statute, carele să și primesce preste tot, cu următoarele modificări:

la § 13 lit. b. lucrurile scripturistice să se trimită presiului cu 30 de zile înainte de adunarea generală.

Tot la acest § lit. c. taca pentru membri ordinari se statorosece la 1/2 % pe an.

la § 24 ținerea ședințelor comitetului de regulă se decide a fi tot la 3 luni,

Cu aceste modificări proiectul de statute constătoriu din 32. §§-fi recomandați din partea prea venerabilului consistoriu archidieceșan, se primesce de statutele reuniunii învățătorilor dela scoalele gr. or. române din cottul Hunedoarei.

În urma primirii proiectului de statute, președintele aduce la cunoștința adunării, că acum ar urma constituirea definitivă a reuniunii, și pentru ajungerea acestui scop să suspende ședința pe 5 minute pentru consultare.

După espirarea timpului de consultare ședința se redeschide și se alege de președinte provisor păr. protopop George Nicoară pentru conducerea adunării în decursul a legerei președintelui, făcându-se votisare nominală rezultă, că păr. protopop Ioan Papiu se alege de președinte cu 39 voturi (a se vedea conspectul învățătorilor prezenți aici sub).

Președintele adhoc păr. George Nicoară repășind dela presiuiu, și ocupând locul președintelui ales se pune la ordine alegerea celorlalți membri ai comitetului, și astfelu se alege cu aclamațiune

De vice-președinte: directorul scoalelor capitale din Dobra George Susman.

De secretari: 1. Directorul scoalelor din Orăștie Herlea.

2. Directorul scoalelor capitale din Brad Ioan German.

De casariu: Toma Neamț doc. la scoal. capitale în Dobra.

De bibliotecariu:

George Josan doc. în Deva.

De membrii:

George Forraș doc. în Rapoltul mare.

Alecsandru Fulea doc. în Săcărâmb și

Nicolau Andreiu doc. în Casteu.

Și astfelu alegerea se termină.

În sensul § 18 lit. h. din statute se pune la ordine defigerea locului pentru adunarea generală procsimă.

În urma unei debateri asupra acestui obiect se defige locul pentru ținerea procsimei adunări generale la Orăștie.

Se propune alegerea unei comisii pentru verificarea protocolului.

De atari se alege învățătorii:

George Josan, Nicolau Andreiu și Aron Muntean.

Astfelu terminânduși adunarea generală afacerile sale, — păr. protopop Ioan Papiu în calitate de președinte închide adunarea generală prin o cuvântare bine potrivită, esprimânduși prin dulci cuvinte dorința, că noua reuniune să fie binecuvântată și să și câștige în curând simpația și spriginirea națională din întreaga patrie căci numai cu puteri unite putem ajunge la masa dorinței noastre. d. u. s.

Georgiu Forraș m. p., Ioan Papiu m. p., notariu. președinte.

Protocolul astfelu încheiat se dă comisiei spre verificare.

Cetindu-se protocolul întreg se primesce și verifică fără de nici o modificare.

Georgiu Josan, Nicolau Andreiu și Aron Muntean membrii comisiei verificătoare.

Georgiu Josan, Dimitriu Berariu, Vasilie Siculean, Dimitrie Cosa, Petru Șinca, Zaharie Șinca, Georgiu Susman, Iacob German, Toma Neamț, Adolf Nandra, Ioan Crișan, Adam Iniscu, Vasilie Musta, Dionisie Trifu, Ioan Raț, Petru Crăciun, Georgiu Josan, Georgiu Forraș, Aron Muntean, Petru Costa, Dumitru Ivașcu, Teodoriu Popa Ioan Vlad, Ioan Broș, Ioan Moisean, Alecsandru Fulea, Ioan Lucacely, Nicolae Pop, Candin Borza, Ioan Botean, Avram Borza, Petru St. Preda, Ioan Cioran, Damaschin Indrica, Teodor Popoviciu, Ioanichiu Deheli, Adam Vlad, Nicolae Andreiu, Avram Michaile.

Deva 8 Noemvrie 1879.

Georgiu Forraș m. p., notariu ad-hoc.

Varietăți.

* (Protocolul congresului) ordinariu național-bisericesc al metropoliei Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania, convocat la Sibiu pe 1/13 Octomvrie 1878 — a apărut de curând în editura metropoliei. Cartea (314 pagine) frumos tipărită și elegant ajustată se află de vândare în tipografia archidieceșană cu prețul de 1 fl. v. a.

* (Ședința publică). Societatea de lectură „Andreiu Șaguna“ prin aceasta invită pe p. T. public la Ședința publică, ce se va ține Joi în 29 Noemvrie st. v. în memoria Marelui Archiepiscop „Andreiu“, în sala cea mare a „seminariului andreian.“ Aici se va executa următoarea programă:

Program.

1. „La o rondurelă“, poezie de D. Bolintinean, executată de corul vocal.

2. „Cuvântare ocașională“, rostită de Gerasim Sirb, cl. curs III.

3. „Biserica risipită“, poezie de V. Alesandri, declamată de Nicolau Borza, cl. curs. II.

4. „Dumnezeul nostru“, poezie de I. Al. Lăpădat, executată de corul vocal.

5. „Creștinismul și influința lui asupra dezvoltării intelectuale“, disertațiune de G. Bobeș, cl. curs. III.

6. „Dan căpitan de plaiu“, poezie de V. Alesandri, declamată de Ioan Micu, cl. curs. I.

7. „Fecioara Maria“, poezie de

D. Bolintinean, executată de corul vocal.

Începutul la 7 oare seara.

Sibiu, în 22 Noemvrie 1879.

Comitetul arangiator.

NB. Oferte marinimoase se primesc cu mulțămîță și se vor cuita pe cale publică.

* (Esamenul cu notarii comunali). În septemăna trecută Joi și Vineri s'au ținut esamenul cu candidații la notariat, le comunale din comitatul Sibiului. După o lungă și riguroasă esaminare s'au declarat de calificați candidații următori: Sabin Savu din Pianul de jos, practicant la judecătoria cercuală din S. Sebeș, Ludovic Veres și Samuil Schwarz din Cristian. Ceilalți 2 s'au reprobat pe 3—6 luni.

* (Copii români) cari voesc a fi aplicați la meserii în Brașov trebuie să aibă după legea pentru meserii etatea de 14 ani. Să trimită părinții lor prin parochi actul de botez și insciințarea la ce meserie voesc a fi aplicați și numai după ce vor căpeta răspuns, să vie la Brașov. Altfel copii de 10—12 ani, goli, earna să nu vie, că se bolnăvesc și este a li se căuta locuri la meserii mai întăiu.

Băulescu.

* (Mulțămîță publică). Domnul I. Paulas, inginer în loc, donând 20 fl. v. a. pentru a se procură vestimente pe seama bașților mai miseri, dela scoala română gr. or. din loc; comitetul parochial gr. or. îi esprimă mulțămîță publică pentru aceasta faptă nobilă, deamnă de imitat,

S. Sebeș în 21 Noem. 1879 v.

I. Tipeu. prot.

Z. Murășan. not. com.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

O transacție ortografică.

(Urmare).

Adevărat că Maiorescu iute ne scapă de una din cele trei litere „codate“, și încă de cea mai puțin acceptabilă din punct de vedere estetic: d. Cea dintăiu operațiune a lui Maiorescu în compunerea alfabetului seu este adevărată constata sunelele limbei române, și a enuncia apoi (Critice pag. 79): „Acum vom căuta pentru fie-care din ele litera latină corespunzătoare.“ Maiorescu din întemplare află în alfabetul latin pe z, și-l pune acolo, unde îl aude în limba română. Va să dică: dacă Maiorescu ar afla și pentru sunetele z, x, w, y, o literă corespunzătoare în alfabetul latin, el — fiind consecuent — nu numai ar primî-o în alfabetul seu românesc, ci ar întrebuița o chiar esclusiv pentru sunetul corespunzătoriu, precum o face cu z. Nenorocirea, o mărturisesc, n'ar fi prea mare, și mă tem mult, că aflându-se pentru fie-care sunet românesc o literă corespunzătoare în alfabetul latin, Români astăzi ar fi ca și uniți în respectul ortografiei.

Sistemul fonetic al cirilianelor s'ar fi continuat poate ca sistem fonetic al literelor; căci frământările etimologice, și astăzi neterminate, ușor ar fi produs efectul acesta.

Cum vine însă Maiorescu, după aceste premise, a combate fonetismul în principiu? Nu este o contradicție flagrantă de a primî pur și simplu pe z din alfabetul latin pentru toate casurile, când se aude sunetul corespunzătoriu în limba română, și a susține după aceea cu atăta zel sistemul „intelectual“?

Eacă ce scrie Maiorescu (Critice pag. 195 sqq.): „Am dovedit piin

cercetările de mai nainte, pe de o parte că menirea caracteristică a literelor este de a exprima ideile prin scrierea cuvintelor lor flecționare, earpe de alta, că sunurile *z, y* și *w* sunt mai ales importante ca derivări de flecțiune din *a, e, t* și *s*. De aici rezultă *apriori*, că acea însemnare grafică a lor va fi cea mai bună, care va exprima mai lămurit dependența lor flecționară din sunurile primitive. Dacă *d. e. y* în pluralul *cărți* provine ca schimbare flecționară din sonul *t* în singularul *carte*, atunci litera cea mai nemerită pentru exprimarea lui grafică va fi aceea, care însemnându-i sonul deosebit îi va aminti totuși și originea primitivă (nu originea etimologică, ci originea flecționară).

„Ori ce flecțiune este o schimbare. Inșe pentru a cunoaște o schimbare, se cer două lucruri: 1, reprezentarea stării neschimbate; 2, reprezentarea stării schimbate.

„Astfel dar scrierea sunurilor *z, y* și *w* prin semne care să fie numai modificări ale literelor primitive *a, e, t* și *s*, pe lângă păstrarea caracterului de latinătate în alfabet, are și meritul mult mai mare de a fi singură potrivită cu natura psihologică a semnelor. Pe cât este de unilaterală și prin urmare greșită scrierea acelor sunuri derivate fără nici un semn, fiindcă amintește numai sonul primitiv al flecționării fără să arată însăși modularea flecționară: pe atât este de unilaterală și greșită în înțelesul contrar scrierea lor prin semne cu totul osebite de radical, fiindcă ne înfățișează schimbarea fără amintirea stării din care a provenit.

„Aici este chiar una din cauzele, pentru care alfabetele prea fonetice sunt mai puțin clare decât cele restrinse, și, *d. e.* scrierea noastră veche cu litere slavone, deși putea exprima aproape toate sunurile românești, eră mai mult o întunecare decât o lămurire a limbei. Ca să simțim aceasta oarecum la prima vedere, va fi de ajuns a pune alătura o scriere a flecționării aceluiași cuvânt românesc cu litere slavone și cu litere latine, aceste inșe însemnate după regula susținută mai sus.

faepe	facere
fzkand	făcend
fak	fac
vedepe	vedere
vzkand	vězend
vzd	véd
kapte	carte
kapuî	cărți
kzptiikz	cărticică

„Intrebare: intrucât putem cunoaște, că literele *fac, făcend*, arată raporturi de dependență în timp, persoană, mod, număr a uneia și aceleiași idei? Răspuns: numai intrucât știm, că *fac, făcend* sunt forme schimbate ale aceluiași cuvânt *facere*, sau vorbind gramaticesce: numai intrucât ne aducem aminte, că verbul în chestie este *facere* și că *fac, făcend* sunt timpuri și moduri din conjugarea lui. Alfabetul latin, însemnat după regula stabilită mai sus, ne exprimă îndată strânsa legătură între persoana, timpul și modul de conjugare a acestor cuvinte, arătându-ne sunurile de flecțiune prin aceleiași litere, însemnate numai cu o trăsură pentru a le ști modificările. Ear alfabetul slavon nu ne exprimă aceasta, ci ne strică toată fisionomia cuvântului, schimbându-i literele, pare c'ar fi altul la infinitiv și altul la indicativ sau la participiu. Când scriu *făcend*, înțeleg îndată că am a face cu o dependență logică a ideii exprimate prin semnele *facere*, dar când scriu *fzkand*, nu înțeleg îndată că am a face cu un mod de con-

jugare a verbului *facepe*, fiindcă amândouă nu au mai nici o literă comună. „Aceași întrebare prin toate exemplele. Intrucât știm că literele *cărți* arată un plural? Numai intrucât simțim, că avem aci o declinare de substantiv, cuvântul *cărți* fiind același cuvânt care în singular se scrie *carte*. Alfabetul nostru cel nou ne o arată; nu avem decât să vedem literele *cărți* pentru a înțelege, că ele sunt o declinare a substantivului *carte*. Alfabetul slavon din contră ne incurcă reminiscența.”

Vom trebui deci să susținem chiar după Maiorescu, schimbând numai exemplul: „Dacă *d. e.* sonul *z* în pluralul *verzi* provine ca schimbare flecționară din sonul *d* în singularul *verde*, atunci litera cea mai nemerită pentru exprimarea lui grafică va fi aceea, care însemnându-i tonul deosebit, îi va aminti totuși și originea primitivă.” Sau: „Intrebare: intrucât putem cunoaște, că literele *véd, vězend* arată raporturi de dependență în timp, persoană, mod, număr a uneia și aceleiași idei? Răspuns: numai intrucât știm, că *véd, vězend* sunt forme schimbate ale aceluiași cuvânt *vedere*, sau vorbind gramaticesce: numai intrucât ne aducem aminte, că verbul în chestie este *vedere* și că *véd, vězend* sunt timpuri și moduri din conjugarea lui.”

După sistemul „intelectual” a lui Maiorescu nu se poate prin urmare scrie *d. e.* *brazi, calzi, mucezi, arzi, crezi, crezënd, crezut* etc., ci numai *brađi, calđi, muceđi, arđi, cređënd, cređut* etc.

Dacă se introduce inșe odată *d* în alfabetul românesc, atunci Maiorescu ar pute face concesia de a scrie după etimologie și *d. e.* *dece, dice, diua* etc.; intocmai precum el scrie: *bétrân, păcat* etc., apoi *vânt, riu, sunt* etc. Să luăm în considerațiune, că deși *d* nu este originea flecționară a lui *z* din cuvinte ca *dece, dice, diua* etc., totuși avem în limba românească de astăzi cuvinte ca: *decimal, deceniu, dictare, diurne* etc.; precum *d. e.* lângă *mână, vânt, riu, singur* etc., avem *manual, ventilare, rival, singular* etc. Cu aceste voiu numai să ăic, că se află radicalele mai cu samă în limba română de astăzi, și numai în puține casuri sântem constrinși a recurge la limbamamă latină.

Neafând inșe pe *d* nici din originea flecționară nici din cea etimologică, vom scrie totdeauna *z*.

Să susținem dar analogia lui *d* cu *ș* și *ț*.

Cum să scăpăm inșe de „codițele” acestor litere? (Va urma).

Bursa de Budapesta din 6 Decemvre n.

Renta de aur 95.85, Împrumutul drumurilor de fer ung. 113.50, I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. 74.25, II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. 85.50, oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. 77.50, împrumutul ung. cu premii 109.—, obligațiuni ung. de rescumpărarea dicmei de vin 88.50 obligațiuni urbariale ung. 86.25, obligațiuni ung. cu clausulă de sorșire 88.—, obligațiuni urbariale temesiane 87.50, obligațiuni cu clausulă de sorșire 85.—, obligațiuni urbariale transilvane 85.25 obligațiuni urbariale croato-slavonice —, datorie de stat austriacă în hârtie 68.70, renta austriacă în argint 70.50, renta de aur austriacă 81.—, sorși de stat dela 1860 131.—, acțiuni de bancă austro-ung. 843, acțiuni de bancă de credit ung. 263.—, acțiuni de credit austr. 280.—, argint —, galbin 5.51, napoleon 9.30, 100 marea nemjesci 57.65, London (pe polița de trei luni) 116.50.

Bursa de Viena din 6 Decemvre n. 1879.

Metalicele 5%	—
Acțiuni de bancă	841 —
Împrumutul de stat din 1860	150—
Împrumutul naț. 5% (argint)	68 60
Acțiuni de credit	262 50
Valuta nouă imperială germană	57 65
London	116 55
Galbin	5 53
Napoleon d'aur (poli)	9 30½

Economic.

Sibiu, 5 Decemvre n. Pro hectolitru: Grâu n. 8.—9.; Grâu secăreș n. 6.80—7.60; Săcară n. 5.10—5.50; Orz n. 4.40—4.80; Ovės n. 2.90—3.30 Cucuruz n. 4.30—4.70; Mălai n. 5.50—6; Cartofi n. 1.30—1.50; Semênță de cânepă n. 7.—8.; Mazere n. 8.—8.50; Lintea n. 10.50—11; Fasole n. 8.—8.50 pro 50 chilo; Făină depâne n. 7.50; Slănină n. 30—32; Unsoare deporeș. 25—26; Său brut pro 50 chilo n. 16—17; Său de luminări n. 23—24; Luminări desău 50 chilo n. 28—28.50; Săpun n. 20—20.50; Fân 50 chilo n. 0.95—1.05; Cănepă pro 50 chilo n. 16—18 Lemne vârtoase de foc pro metru cubic n. 3.50 Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită —40— cr.; Carne de vițel 38—45 cr. carne de porc 40—42 cr.; carne de berbec 28—30 cr.; oauă 10 de 40 cr.

Teaca, 1 Dec. n. Pro hectolitru: grâu n. 5.50—8.25; grâu secăreș n. —; săcară n. 4.80—5.; cucuruz n. 3.80—4.; ovės n. 2.50—3.; cartofi n. 1.50; fasole 4.50 cr.; pro chilo: Slănină 65—70 cr.; carne de vită 36 cr.; carne de porc 40 cr.; carne de oaie — cr.; carne de vițel 32 oauă 5 de 10 cr. Cucuruzul și ovėsul sânt tare căutate. Tergul de ađi a fost bine cercetat. Timpul este ernatic.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățuni: în 31 Dec. 1879 și 31 1880 imob. lui Stefan Dumșa în Sântimre (judec. cerc. Aiud); în 2 Ian. și 3 Febr. 1880 imob. lui George Schneider în Marpod; în 2 Ian. și 3 Febr. 1880 imob. lui Michail Schmidt în Cisnădie (trib. Sibiu); în 30 Dec. 1879 și 31 Ian. 1880 imob. lui Dumitru Grecu în Feldioara (trib. Brașov); în 23 Dec. 1879 și 27 Ian. 1880 imob. lui Abraham Blumenfeld în Sânteraiu (trib. Mureș-Oșorheiu); în 27 Dec. 1879 și 27 Ian. 1880 imob. lui Ioan T. Klein și soției sale în Brașov; în 24 Dec. 1879 și 26 Ian. 1880 imob. lui Constantin și Ioan Voic Vulcănean în Brașov (trib.); în 7 Ian. și 7 Febr. 1880 imob. moștenitorilor după soția lui Francisc Tibad în Odorheiu (trib.); în 20 Dec. 1879 imob. lui Vasilie Moga în Velț (jud. cerc. Sântmărtin); în 29 Dec. 1879 și 29 Ian. 1880 imob. lui Vasilie Coțian în Borgiș (judec. cerc. Șomcuta-mare); în 23 Dec. 1879 și 23 Ian. 1880 imob. lui Pavel Stefan în Brașov (trib.); în 10 Dec. imob. lui Wolfgang Hersch în Revkörtvelyes (judec. cerc. Șomcuta-mare); în 29 Dec. 1879 și 29 Ian. 1880 imob. lui Pascu Bibanț în Blăjeni (judec. cerc. Baia de Criș); în 12 Dec. imob. lui Dumitru Vlad în Ruș (trib. Sibiu); în 13 Ian. 1880 imob. lui Petru Șandor în Agrebici (trib. Cluj); în 30 Dec. 1879 și 30 Ian. 1880 imob. lui Vasilie Bogdan și soji în Roșia; în 30 Dec. 1879 și 30 Ian. 1880 imob. lui Ioan Ionascu în Roșia. (judec. cerc. Aiud); în 23 Feb. și 23 Martie 1880 imob. lui Petru Zacharias în Sepsi-Baczon și Telegdi-Baczon; în 16 Dec. imob. lui Ladislau Siko în Sângiors (judec. cerc.); în 27 Dec. 1879 și 27 Ian. 1880 imob. lui Ioan Frățilă în Ciungani (judec. cerc. Baia de Criș); în 16 Dec. imob. lui Michail Petri în Mureș-Oșorheiu; în 30 Dec. imob. soției lui Carol Sepsi în Cioca (trib. M. Oșorheiu).

Nr. 260.

CONCURS.

1—3

Pe temeul înaltei ordinațiuni consistoriale dto 16 Octomvrie 1879. Nr. 2793 B., se escrie de nou concurs pentru întregirea veduvitei parochii de classa a III, din comuna Hepria cu termin până la 30 Decemvre a. c. stil. v.

Emolumentele sânt:

1. Cinci juguri arătură și folsința progădiilor.
2. Dela 106 familii câte o veadră de must a 8 cupe și câte o ăi de lucru.
3. Venitul stolar îndatinat, lemne din pădurea bisericii și prospect de a se îmbunătăți venitul parochial din an în an până la dotare corespunțătoare prin cumpărare de pământuri.

Doritorii de a se aplica la preatinsa parochie au să-și înainteze suplicile înzestrate cu documentele prescise de „Stat tul organic” și regulamental provisor din a. 1873 până la sus nătatul termin subsemnatului scaun protopresbiteral.

Sebeș în 14 Novemvre, 1879.

Scaunul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial.

I. Tipeiu m. p.,
ppresbiter.

Nr. 197. 1879.

2—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. or. de classa III din Covragi în protopresbiteratul tractului Hațeg, se escrie prin aceasta concurs cu termin până la 18 Decemvrie a. c.

Emolumentele sânt:

1. Casă parochială.
2. 6 jugere pământ arător și fenaș.
3. Dela fie-care familie (83 fumuri) câte două ferdele cucuruz nesfârmit cu tuleul și
4. tot asemenea câte o ăi de lucru dela fiesce-care fum.
5. Venitele stolare îndatinate.

Cei ce doresc a ocupa această stațiune de paroch, au a-și adresa concursele instruite în sensul presciselor din „Statutul organic” și a dispozițiunilor sinodului archidiececan din a. 1873, până la terminul sus amintit la subscrisul.

Hațeg la 16 Novemvrie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raț m. p.,
protopresbiter.

Nr. protop. 212, 1879.

2—3

CONCURS.

În sensul înaltei ordinațiuni consistoriale din 9 Octomvrie 1879 Nr. consist. 2678. B. se escrie prin aceasta de nou concurs pentru vacanta parochie de classa a III-a Hașag cu terminul până în 23 Decemvre 1879.

Emolumentele sânt:

1. 18 jugere pământ; parte arătoriu parte fenaș.
2. Dela 70 familii o ăi de lucru sau 50 cr. v. a., bani.
3. Stolarele usuate și regulate în sinodul ppresbiteral.
4. Casa cu edificile necesare de locuit în 2 ani de ăile, după care timp se obligă poporul a edifica casa și edificii pe curtea bisericii.

Doritorii de a ocupa această stațiune preoțească sânt avisați a-și așterne concursele lor bine instruite în sensul „Statutului organic” și a dispozițiunilor sinodului archidiececan din anul 1873 la subscrisul scaun protopresbiteral până la terminul sus arătat. Mediaș în 21 Noemvrie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Dionisiu Chendi m. p.,
adm. protop.

ad Nr. 227 1879.

1—3

EDICT.

Anna născută Nicolae Crapciu din Sebeșul de jos comitatul Sibiuului, carea dela 15 Octomvrie 1870 a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat Ioan Toma Ritiivoiu, tot de acolo fără a se sci ubicațiunea, se citează prin aceasta ca în termin de un an și o ăi dela ăiua mai jos însemnată să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența ei se va decide procesul intentat contra-i de cătră bărbatul ei sus numit.

Sibiu în 14 Noemvre 1879.

Forul matrimonial gr. or. al protopresbiteratului Sibiu II.